

Dnr L 2014/74

Pedagogisk Handlingsplan för Högskolan i Halmstad

Bakgrund

Högskolan i Halmstad ska ha en förstklassig utbildning av hög kvalitet där undervisningen utvecklas i takt med aktuell högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk forskning. Kvalitetsutveckling kräver ett helhetsperspektiv, dvs. inte bara fokus på resultat utan även på de förutsättningar som leder fram till resultaten. Som ett steg att stärka kvaliteten i utbildning på alla nivåer, och därmed i ett bredare perspektiv arbeta proaktivt inför nationella och internationella utvärderingar har en lärosätesövergripande pedagogisk handlingsplan tagits fram. Framtagandet av den pedagogiska handlingsplanen har genomförts av vicerector Pernilla Nilsson (sammankallande), en lärarrepresentant från varje sektion, föreståndare för CLU samt ordförande i FUN. Samtliga fem sektionsrepresentanter har valts ut p.g.a. sina erfarenheter av att skriva pedagogisk portfölj samt ett stort engagemang för pedagogiska frågor; Jenny Ståhl (SET); Cecilia Björkén-Nyberg (HUM); Jeanette Sjöberg (HOS); Pontus Wärnestål (IDE); Marie-Helene Zimmerman Nilsson (LUT); Bertil Gustafsson (CLU) och Veronica Gaspes (FUN).

I arbetet med att ta fram en pedagogisk handlingsplan utgör högskolans Forsknings- och Utbildningsstrategi, FUS, ett viktigt dokument att förhålla sig till och dels som ett incitament för arbetet med att ta fram en pedagogisk handlingsplan. I FUS betonas det att det vid lärosätet ska finnas *excellenta utbildningsmiljöer* där utveckling av *framgångsrika pedagogiska metoder* främjas. Sådana miljöer ska premieras av högskolans ledning vilket också bidrar till en kultur som främjar upprätthållandet av hög kvalitet med ett fokus på kunskap och bildning. Vidare anges som mål i FUS att:

- Minst två tredjedelar av den undervisande lärarkåren ska vara disputerad, och den pedagogiska meriteringen ska öka.
- Antalet excellenta utbildningsmiljöer, förankrade i excellent forskning och samverkan, ska öka.

Båda dessa mål visar på ett tydligt incitament för en pedagogisk handlingsplan vid lärosätet.

Syfte och mål

En högskoleövergripande pedagogisk handlingsplan utgör en långsiktig strategisk satsning för att positionera Högskolan i Halmstad som ett dynamiskt lärosäte vad gäller högskolepedagogik och för att stärka såväl undervisningens som utbildningarnas kvalitet. Ett sådant åtagande syftar till ett gemensamt ansvarstagande på flera nivåer. För utbildningens kvalitet ansvarar både högskolans ledning, lärare och studenter (i studenter inkluderas även forskarstuderande), varför studentansvaret behöver ges en lika framträdande roll som läraransvaret. Även om lärarna är en nyckelgrupp för handlingsplanens genomförande förutsätts också insatser och ansvarstagande på andra nivåer inom högskolans organisation, både på övergripande ledningsnivå, sektionsnivå och på nämndnivå.

De ekonomiska resurser som årligen fördelas för utbildningsverksamhet är avsedda att användas till utbildning, pedagogiskt utvecklingsarbete samt kompetensutveckling. Hur dessa resurser ska användas beslutas av sektionschefer. Den pedagogiska handlingsplanen bör ligga till grund för prioriteringar av beslut rörande utbildningens och

undervisningens kvalitet. Verksamheterna avgör själva vilka aktiviteter som ska prioriteras olika år, samt ansvarar för att i budget och bemanning skapa förutsättningar för genomförandet.

Den pedagogiska handlingsplanen omfattar tre prioriterade områden för det pedagogiska arbetet: *förutsättningar för studenters lärande*, *förutsättningar för utbildningens kvalitet* och *förutsättningar för lärares yrkesskicklighet*. Till varje område finns en vision samt konkreta mål. Dessa har för avsikt att ge innehållsmässiga och strukturella förutsättningar för att erbjuda utbildning av hög kvalitet, göra studenterna attraktiva på arbetsmarknaden, samt ge goda möjligheter till bildning, vidgade perspektiv och personlig utveckling. För att detta ska vara möjligt måste lärarna beredas möjlighet till pedagogisk och ämnesdidaktisk kompetensutveckling som kan omsättas i kontinuerlig utveckling av utbildningen. Ett professionellt förhållningssätt till att organisera utbildning, undervisning och lärande skapar också bättre förutsättningar för utbildningens kvalitet. Varje målområde ska i handlingsplanen konkretiseras i aktiviteter samt ansvarig för att aktiviteterna genomförs ska specificeras.

Prioriterade områden och mål för 2014 – 2017

En rad utmaningar påverkar lärosätets utbildningssituation i stort. Dessa utmaningar återfinns i diverse former av utvärderingar, vikande årskullar, svårigheter att rekrytera studenter till vissa program, låg genomströmning och ökad beredskap att möta olika grupper av studenter i ett föränderligt samhälle. För att svara upp mot dessa utmaningar betonas de prioriterade områdena nedan då de tillsammans bidrar till att öka kvaliteten på lärosätets utbildningar, både avseende genomförande och innehåll.

1. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR STUDENTERS LÄRANDE

Utbildningen ska syfta till att studenten tillägnar sig kunskaper, färdigheter och kompetenser samt utvecklar ett genomtänkt förhållningssätt till sin utbildning och framtida yrkesutövning. Utbildningen ska stimulera till nyfikenhet, reflektion, kritiskt förhållningssätt och självständig bedömning där hållbar utveckling, internationalisering, jämställdhetsperspektiv och likabehandling alltid iaktas och främjas. All kursplanering och undervisning ska utformas utifrån såväl ämnesmässig som pedagogisk/didaktisk kunskap med målet att underlätta studentens självständiga aktiva lärande och ansvarstagande. Relationen mellan studenter och lärare ska präglas av samverkan och ömsesidig respekt. Såväl innehållet i ämnet, som det förhållningssätt till undervisning och lärande som undervisningen i ämnet baseras på, ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

VISION

Lärosätets utbildningsmiljöer ska karaktäriseras av ett vetenskapligt förhållningssätt där delaktighet, öppenhet och nytänkande hos studenter och lärare främjas. Inom utbildningarna sker en kontinuerlig diskussion om utbildningens upplägg och om lärande och utveckling av undervisningsformer. Det finns också en stark kollegial samverkan både inom och mellan utbildningarna.

MÅL

- 1.1 Studenter och personal ska ta ett tydligt ansvar för både individens och gruppens lärande samt för utveckling av utbildningen. Detta ska ske i dialog med såväl akademien som det omgivande samhället på både lokal och global nivå.
- 1.2 För att stimulera och underlätta lärande ska lärosätet erbjuda pedagogiska miljöer, såväl fysiska som digitala.
- 1.3 Kopplingen mellan teori och praktik ska på ett konkret sätt och med stor variation synliggöras och stärkas inom utbildningarna.

2. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UTBILDNINGENS KVALITET

Progressionen i utbildningen ska vara tydlig och väl dokumenterad och hanteringen av examination ska vara rättssäker. Det ska finnas klara och lärosätetsövergripande uppdragsbenämningar och uppdragsbeskrivningar och långsiktighet vad gäller bemanning och utveckling av kurser. Det pedagogiska utvecklingsarbetet ska innefatta ett vetenskapligt förhållningssätt till undervisning där lärare utvecklar och analyserar den egna praktiken och studenters lärande samt kommunicerar slutsatser i ett kollegialt sammanhang. Lärosätets ledning ska kontinuerligt uppmuntra och främja en diskussion om utveckling av former för undervisning och lärande och stödja pedagogiska och ämnesdidaktiska utvecklingsprojekt såväl inom som mellan lärosätets utbildningar. Goda idéer och exempel på framgångsrika metoder ska lyftas fram. Kvalitetssäkrande processer för utbildningar ska vara väl förankrade och synliga i hela organisationen, från ledningsstruktur till det operativa genomförandet.

VISION

Utbildningarnas form och innehåll ska tillgodose såväl individens som samhällets behov av kunskap, färdigheter, bildning och vidgade perspektiv. Utbildningarna ska stimulera till självständighet, reflektion och ett kritiskt förhållningssätt samt präglas av hållbarhet och värdeskapande.

MÅL

2.1 Det ska finnas ett tydligt delegerat ansvar för att genom ett systematiskt arbete på alla nivåer säkra utbildningarnas kvalitet.

2.2 Det ska finnas en tydlig progression, aktualitet och hållbarhet i utbildningarna för att främja utbildningarnas kvalitet och studenternas anställningsbarhet.

2.3. Varje utbildning ska ha en uttalad plan för att stimulera till självständighet, reflektion och ett kritiskt förhållningssätt.

3. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR LÄRARES YRKESSKICKLIGHET

Utöver utbildning i ämnet ska alla lärare ha en god vetenskaplig, pedagogisk och ämnesdidaktisk grund och på så vis kunna ta sig an utmaningar inom framtidens undervisning. Individuella utvecklingsplaner ska upprättas där tid avsätts för kompetensutveckling och möjlighet för varje lärare att följa kunskapsutvecklingen inom sitt ämne såväl vetenskapligt som pedagogiskt och ämnesdidaktiskt. I detta inbegrips exempelvis kunskaper som möjliggör en aktiv användning av digitala resurser, nya former för undervisning och examination samt nya former av stöd i undervisnings- och lärandeprocessen. Strategiska planer för lärares utveckling av pedagogisk skicklighet och kompetens ska ligga till grund för arbetet med att stärka Högskolans utbildningsmiljöer. Lärosätet ska främja lärares vetenskapliga förhållningssätt till undervisning och lärande samt bidra till innovativa undervisnings- och examinationsformer. På så sätt främjas hög kvalitet, professionalitet, pedagogisk meritering, mångfald och utveckling samt hög medvetenhet i pedagogiska och didaktiska frågor.

VISION

Det pedagogiska arbetet vid lärosätet ska präglas av professionalitet och utveckling där den samlade kompetensen på lärosätet tas tillvara i utbildningarna. Lärosätet stimulerar och underlättar lärarnas pedagogiska och ämnesdidaktiska

kompetensutveckling. Högskolepedagogisk skicklighet har ett uttalat meritvärde för befattningar där pedagogisk verksamhet ingår både avseende anställning, befordran och lönesättning.

MÅL

- 3.1. Varje lärare ska ha en tydligt formulerad plan för pedagogisk och ämnesdidaktisk kompetensutveckling.
- 3.2. Varje lärare ska ges förutsättningar att genomföra och följa upp sin plan för pedagogisk och ämnesdidaktisk kompetensutveckling.
- 3.3. I varje huvudområde ska det finnas minst en meriterad eller excellent lärare.
- 3.4. Det ska finnas ett resursfördelningsystem som uppmuntrar lärarna att utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt utveckla innovativa undervisnings- och examinationsformer.

Aktiviteter 2014-2017

1. Förutsättningar för studenters lärande

1:1. Studenter och personal ska ta ett tydligt ansvar för både individens och gruppens lärande samt för utveckling av utbildningen. Detta ska ske i dialog med såväl akademien som det omgivande samhället på både lokal och global nivå.

1:1	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Undervisningsformer ska väljas så att studenterna ges möjlighet att samarbeta, att aktivt kommunicera - både verbalt och skriftligt samt att utveckla kunskap i att självständigt söka, värdera och kritiskt granska information.	lärare, lärarkollegium
b	Undervisnings- och examinationsformer ska kontinuerligt omprövas och utvecklas på basis av högskolepedagogisk kunskap. Detta utvecklingsarbete ska uppmuntras och underlättas.	lärare, lärarkollegium
c	Undervisningsklimatet ska präglas av ömsesidig respekt och ansvar. Både studenter och lärare ska få adekvat återkoppling på sina insatser.	lärare, lärarkollegium, studenter
d	Kursvärderingsresultat och eventuella konsekvenser ska presenteras och diskuteras i samband med kursintroduktion.	lärare, studenter
e	Samtliga utbildningsprogram ska innehålla kurser före examensarbetet med kursmål som innefattar vetenskapsteori, forskningsmetod, forskningsetik samt vetenskapligt och populärvetenskapligt skrivande.	FUN, programansvariga
f	Aktivt deltagande på mötesplatser som främjar dialog med det omgivande samhället ska uppmuntras (t.ex. programråd, branschråd, konferenser).	programansvariga

Mål 1.2: För att stimulera och underlätta lärande ska lärosätet erbjuda pedagogiska miljöer, såväl fysiska som digitala.

1:2	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Undervisning ska bedrivas i lärandemiljöer där studenterna har tillgång till ändamålsenliga lokaler, bibliotek och nödvändig teknisk utrustning. Det ska finnas ett tydligt stöd för hur den digitala och fysiska lärandemiljön kontinuerligt utvecklas och underhålls samt hur dessa miljöer kan integreras för att fungera tillsammans.	förvaltning
b	Val av lärandemiljö, pedagogiska verktyg och undervisningsmetoder ska ske med studentens lärande i fokus. Samtliga studenter ska tränas i att använda informations- och kommunikationsteknik för att främja samarbete och lärande.	sektioner, lärare, studenter
c	Kurser ska föras med en arbetsordning som förmedlar uppgifter om förväntade studieresultat, pedagogiskt upplägg, betygskriterier och examination till studenter. Detta ska beskrivas och kommuniceras på ett tydligt sätt i samband med kursstart.	examinator
d	Studenter ska ha tillgång till olika former av stöd, exempelvis studievägledare, kurator, Supplemental Instruction, Skrivpunkten och annan rådgivande eller stödjande personal.	förvaltning, sektioner, bibliotek, CLU
e	För varje program och kurs ska det via hemsidor eller lärplattform finnas information om utbildnings- eller kursplaner samt scheman.	sektioner, program-ansvariga
g	Alla studenter på programnivå ska erbjudas områdesanpassad karriärvägledning.	Karriärcentrum, program-ansvariga
h	Studenter ska tidigt i utbildningen informeras om lärande, högskolestudier och forskningskultur. Detta tydliggör studentens ansvar för både sitt eget och sina medstudenters lärande.	Studerandeavdelningen, studenter, program-ansvariga

MÅL 1.3: Kopplingen mellan teori och praktik ska på ett konkret sätt och med stor variation synliggöras och stärkas inom utbildningarna.

1:3	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Näringsliv och samhälle ska genom samverkan användas som en lärandemiljö för studenter och undervisande personal.	ESS, programansvariga
b	Lärosätets samtliga utbildningsprogram ska erbjudas möjlighet till att implementera kompetensportfolio i utbildningen.	Karriärcentrum, programansvariga
c	Undervisande personal och studenter ska aktivt samverka med det omgivande samhället för att upprätthålla utbildningarnas relevans.	sektioner, lärare
d	Det ska finnas stöd på både kurs- och programnivå för att förnya och utveckla undervisningens innehåll och form i syfte att stärka kopplingen mellan teori och praktik.	sektioner

2. Förutsättningar för utbildningens kvalitet

MÅL 2.1 Det ska finnas ett tydligt delegerat ansvar för att genom ett systematiskt arbete på alla nivåer säkra utbildningarnas kvalitet.

2:1	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Sektionerna utser den eller de som på tidsbestämt uppdrag ska verka som pedagogisk ledare ¹ , vilka ska beredas utrymme i tjänst för deltagande i högskolepedagogiska och ämnesdidaktiska kurser samt kurser i pedagogiskt ledarskap. Ansvar, mandat och omfattning ska tydliggöras i en högskoleövergripande uppdragsbeskrivning och fastställas av FUN. Sektionerna kan vid behov delegera en del av detta uppdrag till en IKT-coach för att stödja den pedagogiska ledaren.	sektioner, FUN
b	De pedagogiska ledarna ska initiera, driva, utvärdera och stödja pedagogisk användning och utveckling av nätbaserad utbildning.	Pedagogisk ledare
c	Pedagogiska ledare och eventuella IKT-coacher ingår i en arbetsgrupp som driver och regelbundet diskuterar aktuella pedagogiska frågor. För att skapa en naturlig samverkan mellan sektionerna och CLU ska även föreståndaren för CLU ingå i denna arbetsgrupp.	Vicerektor
d	CLU ska samverka med vicerektor och med FUN i frågor om pedagogisk utveckling av undervisning, examination, kurser, utbildningar och lärare.	CLU, FUN, Vicerektor,

¹ De pedagogiska ledarna på sektionerna skiljer sig från de pedagogiska utvecklarna på CLU genom att de har ett ledningsansvar på sektionen.

MÅL 2.2: Det ska finnas en tydlig progression, aktualitet och hållbarhet i utbildningarna för att främja utbildningarnas kvalitet och studenternas anställningsbarhet.

2:2	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Enligt lärosätesövergripande riktlinjer ska kursvärderingar på alla nivåer systematiskt genomföras, följas upp och analyseras i förhållande till förväntade studieresultat, undervisningsmetoder och utbildningens samordning där också utbildningens progression tydliggörs.	examinator, program- /ämnesansvarig, studenter
b	Utbildningen ska genomsyras av ett förhållningssätt som förhindrar fusk och plagiat.	lärare, lärarkollegium, studenter
c	Varje examination inom kurs eller program ska ha tydligt angivna bedömningskriterier som är tillgängliga både för lärare och studenter.	examinator
d	Aspekter av mångfald, jämställdhet, internationalisering och hållbar utveckling ska genomsyra undervisningen utifrån ämnet eller det pedagogiska upplägget.	lärare, lärarkollegium
e	Varje kurs ska innehålla moment som främjar utbildningens aktualitet och studenternas förmåga att utveckla kontakter för lärande, fortsatt karriär samt anställningsbarhet.	programansvarig, lärarkollegium, Karriärcentrum

MÅL 2.3. Varje utbildning ska ha en uttalad plan för att stimulera till självständighet, reflektion och ett kritiskt förhållningssätt.

2:3	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Lärandemål ska formuleras så att studenterna ges möjlighet att pröva sina ämnes- och/eller professions specifika kunskaper, färdigheter och förmågor samt utveckla ett kritiskt förhållningssätt med utgångspunkt i aktuell forskning.	program- /ämnesansvarig, lärare, lärarkollegium
b	Varje kurs ska synliggöra internationella och mångkulturella perspektiv.	lärare, lärarkollegium
c	Regelbundna träffar ska arrangeras inom sektioner och program för att ge lärarna möjlighet att diskutera hur utbildningarna skapar förutsättningar för studenternas utveckling avseende mål 2.3.	sektion, lärare, lärarkollegium, (Karriärcentrum)

3. LÄRARES YRKESSKICKLIGHET

MÅL 3.1: Varje lärare ska ha en tydligt formulerad plan för pedagogisk/ämnesdidaktisk kompetensutveckling.

3:1	AKTIVITETER	Genomförs av
a	I samband med medarbetarsamtal ska pedagogisk kompetensutveckling planeras i individuella handlingsplaner (medarbetarens guide), i linje med sektionens verksamhetsplan och individens behov. Den ska också möjliggöras i bemanningsplaneringen.	sektioner, lärare
b	Nya lärare ska få en introduktion till undervisningen och en individuell plan för utveckling av pedagogisk skicklighet och kompetens. För doktorander ingår den i den individuella studieplanen.	Pedagogisk ledare
c	Anställda lärare samt doktorander med undervisande uppgifter ska inför undervisning ha genomgått högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande.	FUN sektioner
d	En tillsvidareanställd professor, lektor eller adjunkt med behov av kompletterande pedagogisk utbildning ska ges möjlighet att göra detta inom två år efter tillträdet.	sektioner

MÅL 3.2: Varje lärare ska ges förutsättningar att genomföra och följa upp sin plan för pedagogisk/ämnesdidaktisk kompetensutveckling

3:2	AKTIVITETER	Genomförs av
a	De pedagogiska aspekterna i de individuella handlingsplanerna ska fortlöpande följas upp och utvärderas.	sektioner
b	Lärare ska inom sin tjänst beredas möjlighet till ämnesdidaktiska kunskapsutbyten och pedagogiskt utvecklingsarbete samt sprida resultaten nationellt och internationellt.	sektioner
c	Det ska finnas ett brett utbud av högskolepedagogiska samt ämnesdidaktiska kompetensutvecklingsmöjligheter. Utbudet ska ligga i linje med aktuell forskning och utveckling, den pedagogiska handlingsplanen och önskemål från verksamheten.	CLU, sektioner, FUN, Vicerektor
d	Pedagogiska ledare ska genomgå utbildning i pedagogiskt ledarskap.	sektioner, CLU
e	Handledare inom forskarutbildning, praktik/VFU ska genomgå handledarutbildning och delta i kontinuerlig fortbildning inom handledarskap.	sektioner CLU
f	Tillsvidareanställda lärare ska inom sin tjänst beredas möjlighet till pedagogisk meritering.	sektioner, CLU, Vicerektor

MÅL 3.3: I varje huvudområde/yrkesutbildning ska det finnas minst en meriterad eller excellent lärare

3:3	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Alla lärare ska informeras om vikten av att dokumentera sina pedagogiska meriter och om formen för att göra detta.	sektioner, CLU
b	En kompetensförsörjningsplan för att öka antalet pedagogiskt meriterade och excellenta lärare utarbetas för att säkra varje huvudområdes pedagogiska kompetens.	sektioner

MÅL. 3.4. Det ska finnas ett resursfördelningssystem som uppmuntrar lärarna att utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt utveckla innovativa undervisnings- och examinationsformer

3:4	AKTIVITETER	Genomförs av
a	Pedagogiska utmärkelser ska utdelas till framgångsrika lärarlag, skickliga lärare och starka utbildningsmiljöer.	FUN
b	Lärares pedagogiska skicklighet ska beaktas vid medarbetarsamtal och bemanning samt utgöra en av grunderna vid löneförhandlingar.	sektioner
d	Vartannat år ska en högskolepedagogisk konferens arrangeras vid lärosätet.	CLU
e	En högskolepedagogisk förnyelsefond inrättas. Mottagare av dessa medel erbjuds individuellt stöd och nätverksträffar med diskussioner om uppläggning, genomförande, utvärdering och spridning av resultat. Resultaten sprids i rapporter och/eller via konferensbidrag.	Rektor CLU
f	En pedagogisk akademi inrättas med ledamöter som erhållit titlarna meriterad och excellent lärare. Ledamöterna möts minst en gång per termin och har som uppgift att främja utbildningens kvalitet.	Vicerektor